

Lekcja 1

5 października

Zrozumieć sens historii - Zerubbabel i Ezdrasz

CZĘŚĆ I: PRZEGLĄD

Tekst przewodni: Ezd 1,1-3.

Zakres studium: Ezd 1; 4,1-5; 7.

Nasz Bóg jest Panem historii. On interweniuje dla dobra Jego ludu, by wypełnić swoje obietnice i sprowadzić swój lud do domu. On zatroszczył się o Izraelitów i zatroszczy się także o nas w Jego stosownym czasie.

Księga Ezdrasza i *Księga Nehemiasza*, które pierwotnie stanowiły całość, zaczynają się lekcją miłosiernych działań Boga dla Izraela za pośrednictwem króla Cyrusa. Księgi te dotyczą szczególnie czasów działalności Zerubbabela i Ezdrasza. Pierwsza grupa repatriantów, która wróciła do Izraela w 537/536 roku p.n.e., była prowadzona przez namiestnika Zerubbabela i arcykapłana Jozuego. Doświadczenie Zerubbabela związane z odbudową świątyni jerozolimskiej jest opisane w Ezd 1—4,5. Ezd 7 zaczyna się od opowiedzenia powrotu drugiej grupy wygnańców pod wodzą Ezdrasza, ok. 80 lat później.

Lekcja tego tygodnia zaczyna się od prorocत्व o pierwszym powrocie wygnańców. Proroctwa te, zapisane w *Księdze Jeremiasza* i *Księdze Daniela*, składają się z przepowiedni o 70 latach wygnania spisanej przez proroka Jeremiasza (Jr 25,11-12) oraz wyrazach troski Daniela co do wypełnienia tego prorocत्वa zapisanych w Dn 9. Bóg zapewnił Daniela, że czuwa nad wygnańcami i wypełni swoje słowo. Król Medów i Persów, Cyrus, wypełnił prorocत्व nakazując Izraelitom powrót do ich kraju i odbudowę świątyni pod wodzą Zerubbabela.

Druga grupa repatriantów przybyła do Judy w 457 roku p.n.e., około 60 lat po odbudowaniu świątyni jerozolimskiej w 515 roku p.n.e. Ezd 7 opisujący ich powrót jest wprowadzeniem do historii Ezdrasza, pisarza i znawcy prawa Bożego. Innymi słowy, Ezdrasz był nauczycielem *Tory* i poświęcił swoje życie służeniu Bogu. Starał się on ożywić zainteresowanie Słowem Bożym wśród wygnańców.

CZĘŚĆ II: KOMENTARZ

Aby zrozumieć przesłanie *Księgi Ezdrasza* i *Księgi Nehemiasza*, należy zapoznać się z uproszczoną strukturą literacką obu ksiąg.

Struktura literacka *Księgi Ezdrasza* (uproszczona)

I. Powrót z Babilonu do Jerozolimy po dekreście Cyrusa.

1. W 537/536 roku p.n.e. Zerubbabel i Jozue pod Bożym kierownictwem przywieźli do Judy pierwszą grupę repatriantów (Ezd 1,1—4,5).

2. Odbudowa świątyni jerozolimskiej za panowania kolejnych królów (Ezd 4,6—6,22).

II. Powrót z Babilonii do Jerozolimy po dekreście Artakserksesa.

1. W 457 roku p.n.e. Ezdrasz pod Bożym kierownictwem przywiódł do Judy drugą grupę Izraelitów (Ezd 7,1—8,36).
2. Reformy Ezdrasza (Ezd 9,1—10,44).

Struktura literacka *Księgi Nehemiasza* (uproszczona)

I. Powrót z Babilonii do Jerozolimy po listach polecających króla Artakserksesa.

1. W 444 roku p.n.e. Nehemiasz pod Bożym kierownictwem przywiódł do Judy trzecią grupę Izraelitów (Ne 1,1—2,10).
2. Odbudowa muru Jerozolimy (Ne 2,11—7,3).

II. Studiowanie Słowa Bożego oraz ożywienie i reformacja w Izraelu.

1. Spis repatriantów. Izraelici, którzy powrócili z wygnania, poświęcili się Bogu, studiując Jego Słowo i wykonując Jego wolę. Świątowali też poświęcenie muru Jerozolimy (Ne 7,4—12,47).
2. Ostateczne reformy Nehemiasza (Ne 13,1-31).

Zapoznaj się ze strukturą obu ksiąg, głównymi wydarzeniami historycznymi oraz datami. Najlepiej zapamiętaj je. Te informacje pomogą ci uniknąć zamieszania w kwestii trzech Bożych interwencji na rzecz sprowadzenia ludu Bożego z powrotem do Jerozolimy i Judy. Ponadto te dane pogłębią twoje zrozumienie przesłania ksiąg. Jakie jest to przesłanie? Pan jest wierny i spełnia swoje obietnice. Pamiętaj, że niektóre części tych ksiąg są skomponowane w formacie tematycznym, a nie w porządku chronologicznym (zwłaszcza Ezd 4,6-23).

W ramach uproszczonej struktury literackiej *Księgi Ezdrasza* i *Księgi Nehemiasza* zwróć uwagę na dekry, które umożliwiły trzy fazy powrotu ludu Bożego do Jerozolimy. Trzy najważniejsze dekry królów Medów i Persów dotyczące powrotu Izraelitów do Judy oraz odbudowy świątyni i Jerozolimy to:

1. **Dekret Cyrusa** z 538 roku p.n.e. zezwalający Izraelitom na powrót z wygnania babilońskiego i rozpoczęcie odbudowy świątyni w Jerozolimie.
2. **Dekret Dariusza** z 520 roku p.n.e. zezwalający na wznowienie odbudowy świątyni przez Izraelitów, którzy wrócili do Jerozolimy (świątynia została odbudowana i poświęcona w 515 roku p.n.e.).
3. **Dekret Artakserksesa** z 457 roku p.n.e. zezwalający na odbudowę Jerozolimy i nadający Judejczykom narodową autonomię.

Należy podkreślić, że wyzwaniem dla Ezdrasza i Nehemiasza nie była odbudowa świątyni (poświęconej do służby w 515 roku p.n.e., tzn. prawie 60 lat przed przybyciem Ezdrasza do Jerozolimy). Było nim raczej odbudowanie Jerozolimy, ustanowienie administracji i osiągnięcie przez Judejczyków narodowej autonomii.

Poniższa lista wymienia królów perskich i grupy repatriantów, które udały się do Judy za panowania tych królów. Podaje także dokonania każdej grupy w Judzie oraz wydarzenia, jakie zaszły podczas panowania poszczególnych królów perskich. Lista ta ma dać nauczycielowi lepszą orientację w umiejscowieniu wydarzeń w czasie.

Umiejscowienie w czasie wydarzeń za panowania królów perskich w okresie 537-444 p.n.e.

1. Cyrus Wielki (559-530)

W roku 537/536 nastąpił powrót pierwszej grupy repatriantów pod wodzą Zerubbabela i Jozuego
Rozpoczęto odbudowę świątyni

2. Kambyzes II (530-522)

3. Dariusz I (522-486)

W marcu 515 roku dokończono budowę świątyni i dokonano jej poświęcenia

4. Kserkses I (Ahaszwerosz; 486-465)

Estera wychodzi za Kserksesa I i zostaje królową
W Judzie nasila się opozycja wobec odbudowy Jerozolimy

5. Artakserkses I (465-425)

W 457 roku przybywa do Judy Ezdrasz z drugą grupą repatriantów
Rozpoczyna się najdłuższy okres proroczy (Dn 8,14; 9,24-27)
Trwa opozycja wobec odbudowy Jerozolimy
W roku 445/444 przybywa Nehemiasz z trzecią grupą repatriantów
Mur miejski Jerozolimy zostaje odbudowany

Pierwszy powrót (537/536 rok p.n.e.)

Wypełniając proroctwa Jeremiasza i Izajasza, król Cyrus oświadczył: „Pan, Bóg niebios (...) rozkazał mi, abym zbudował mu świątynię w Jeruzalemie” (Ezd 1,2). To oświadczenie nie znaczy, że Cyrus stał się wyznawcą Boga Izraela. Cyrus starał się przypodobać wszystkim ludom imperium wyrażając uznanie dla ich bóstw i religijnych wierzeń. Chwalił wszystkich bogów, prosząc o błogosławieństwo każdego z nich i starając się w ten sposób zyskać poparcie poddanych. Jednak natchnione pióro wyjaśnia nam, że „oto teraz, gdy Bóg zapowiedział, że Jego świątynia w Jerozolimie zostanie odbudowana, wpłynął na Cyrusa tak, by ten pojął odnoszące się do niego proroctwa, dobrze znane Danielowi, a następnie zwrócił Żydom wolność. Gdy król poznał słowa przepowiedni, które ponad sto lat przed jego narodzeniem wskazały sposób, w jaki Babilon upadnie, gdy przeczytał przesłanie skierowane do niego przez Władcę wszechświata (...) jego serce zostało głęboko poruszone i postanowił spełnić misję wyznaczoną mu przez Pana” (Ellen G. White, *Prorocy i królowie*, Warszawa 2018, wyd. 5, s. 310-311). Tak więc Cyrus wydał dekret pozwalający izraelskich wygnańcom wrócić do Jerozolimy. Pierwszy powrót nie był przymusową relokacją - Izraelici mogli wybrać, czy chcą wrócić, czy zostać w Babilonii. Rozziew między północnym królestwem izraelskim i południowym królestwem judzkim i podziały między plemionami nie zostały zlikwidowane na wygnaniu. Tylko potomkowie tych, którzy pochodzili z południowego królestwa judzkiego odpowiedzieli na wezwanie, by wrócić do ziemi obiecanej.

Król Cyrus wyznaczył Szeszbassara (którego imię oznacza „Sinie chroń ojca” lub Szamaszu chroń ojca”) jako przywódcę grupy. Jaką wskazówkę daje nam imię Szeszbassara co do jego tożsamości? Są dwa możliwe wyjaśnienia. Imię Szeszbassar wraz ze wzmianką o jego przywództwie występuje tylko na początku powrotu z niewoli babilońskiej. Ponadto przywódca ludu zawsze jest nazywany Zerubbabelem (co oznacza „nasienie Babilonu”). Tak więc powszechnie uważa się, że Szeszbassar i Zerubbabel to jedna i ta sama osoba (oba imiona są babilońskiej, ale drugie jest bardziej religijnie neutralne i oficjalne). Druga możliwość jest taka, że Szeszbassar był namiestnikiem na początku, a kiedy wkrótce zmarł, zastąpił go Zerubbabel.

Zerubbabel przywiódł pierwszą grupę repatriantów do Jerozolimy i zaczął odbudowę świątyni. Jednak natychmiast pojawiła się opozycja, a więc w ciągu kilku lat dzieło ustawało i było podejmowane na nowo. W końcu Bóg posłał proroków Aggeusza i Zachariasza ok. 520/519 roku p.n.e., by zachęcić osadników do dokończenia budowy świątyni. Tak oto upłynęło 20 lat od przybycia repatriantów, zanim świątynia została wybudowana i poświęcona (w 515 roku p.n.e.).

Drugi powrót (457 rok p.n.e.)

Ezd 8 wymienia wygnańców, którzy wrócili z Ezdraszem. Oprócz kapłanów i rodzin z rodu królewskiego wymienionych zostało 12 przywódców rodów izraelskich. Powrót wygnańców przypomina czytelnikowi wielkie wyjście z niewoli egipskiej. Jak 12 plemion przybyło z Egiptu do ziemi obiecanej, tak teraz 12 rodów przybyło z powrotem do Izraela.

Drugi powrót został umożliwiony przez króla Artakserksesa, który przez Ezdrasza przekazał list otwierający Izraelitom drogę działania. Po raz kolejny zostało podkreślone, że każdy, kto chciał się udać do Jerozolimy, mógł to uczynić. Artakserkses uznał Boga Izraelitów, który dla niego był po prostu regionalnym bóstwem. Co ciekawe, król wyraził uznanie dla inteligencji Ezdrasza i nazwał ją „mądrością, którą [Ezdrasz] ma od swego Boga”, kiedy wysłał go jako kierownika ekspedycji. Zadaniem Ezdrasza było nauczyć lud prawa Bożego i ustanowić religijną kulturę narodu. Król dostrzegał także swoją rolę w tym dziele. Rozumiał, że posyłając Ezdrasza z grupą repatriantów przyczynia się do przywrócenia religii Izraelitów i ich tożsamości.

Przez swój dekret nakazujący odbudowę Jerozolimy i przywrócenie jej znaczenia, a nie tylko odbudowę świątyni, król Artakserkses wypełnił prorocstwo o 70 tygodniach z Dn 9,25. Rok 457 p.n.e. jest początkiem 70 tygodni, które zostały „odcięte” od 2300 proroczych dni czyli rzeczywistych lat, jako że oba te okresy mają wspólny początek. Prorocstwo o 70 tygodniach dobiegło końca w 34 roku n.e., wraz z ukamienowaniem Szczepana i początkiem głoszenia ewangelii poganom, 3,5 roku po ukrzyżowaniu Jezusa w 31 roku n.e. (w połowie ostatniego „tygodnia” wspomnianego w Dn 9,27). Okres 2300 lat dobiegł końca w 1844 roku jako najdłuższy biblijny okres proroczy. Jego koniec oznacza początek sądu przedadwentowego w niebie (antytypicznego Dnia Pojednania). Dlatego czas powrotu Ezdrasza do ziemi izraelskiej odgrywa bardzo ważną rolę w prorocztwach biblijnych. (Dalsze studium na ten temat, zob. lekcja 3).

CZĘŚĆ III: ZASTOSOWANIE

W Ezd 1,1 czytamy, że „pobudził Pan ducha Cyrusa, króla perskiego”, aby ten wydał dekret pozwalający Izraelitom na powrót do ich ziemi. Cyrus odpowiedział na działanie Ducha Świętego, który poruszył króla, by ten

pozwoił Izraelitom odbudować świątynię w Jerozolimie. Pogański król w zdumiewający sposób odpowiedział na Bożą inspirację! Słowo „pobudził” jest tłumaczeniem hebrajskiego słowa pochodzącego od tematu *ur*, który oznacza „zbudzić”, „wzbudzić”. Tak więc w pewnym sensie Cyrus został przebudzony przez Boże wezwanie.

Kiedy Bóg działa w naszym życiu, zostajemy przebudzeni na Jego napomnienie i prowadzenie. Taka pozytywna motywacja wynika z uznania Bożych potężnych i łaskawych dokonań w dziejach i naszym życiu. Takie uznanie dla Boga daje nam siłę do podziwiania Go i podążania za Nim oraz trwania w więzi z Nim i wykonywania służby, którą On nam zleca. Najlepiej sprawujemy się wtedy, kiedy uświadamiamy sobie, kim jest Bóg i co uczynił, jak miłuje ludzi i interweniuje dla ich dobra oraz jak porusza ich do działania.

Omów z uczestnikami lekcji następujące pytania po przedstawieniu znaczenia słowa „pobudził” w Ezd 1,1 na podstawie powyższego akapitu: Co motywuje cię do podążania za Bożym prowadzeniem? W jaki sposób odczułeś, że Bóg pobudza cię do uczynienia czegoś dla Niego?